

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie w Filii w Sochaczewie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.127.2022.2.MK

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Uczelnia nie uzasadniła przekonująco potrzeby utworzenia kierunku. Nie udokumentowano przeprowadzenia z interesariuszami zewnętrznymi konsultacji, których celem byłoby wypracowanie wspólnej, spójnej z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego koncepcji kształcenia lub przynajmniej uzyskanie wiarygodnej opinii potencjalnych pracodawców na temat przygotowywanego przez Uczelnię programu studiów. Wnioskodawca przedstawił dokument podpisany przez dwóch interesariuszy, który z założenia miał wskazywać na zasadność utworzenia wnioskowanych studiów. Jednakże przedstawione dokumenty nie są opinią, nie zawierają bowiem żadnego uzasadnienia, w jednym nie ma nawet zaznaczonego punktu, czy interesariusze uważają program studiów za zgodny z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zawarte we wniosku opisy analiz konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi odnośnie do utworzenia kierunku psychologia w Filii Sochaczewie nie znajdują potwierdzenia w złożonej dokumentacji. Biorąc powyższe pod uwagę, Wnioskodawca nie udowodnił, że koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym szczególności zawodowego rynku pracy.
2. W koncepcji kształcenia brakuje spójności. W przedstawionej ofercie programowej znajduje się specjalność *diagnostyka kliniczna – diagnostyka zdrowia psychicznego*. Specjalność ta w złożonym wniosku jest także nazywana *edukacyjna i kliniczna diagnostyka psychologiczna* – co wskazuje na niespójność wniosku. Jednakże w toku studiów studenci nie nabywają uprawnień do prowadzenia diagnozy psychologicznej ani uprawnień do pracy w zawodzie psychologa. Nazwa specjalności i opis kierunku rodzą wśród studentów nieuprawnione przekonanie, że po skończeniu studiów na wnioskowanym kierunku nabędą kompetencje zawodowe do prowadzenia diagnozy

psychologicznej w obszarze edukacyjnym i klinicznym „Rozwijanie kompetencji studentów pozwalających na podjęcie pracy zawodowej w różnorodnych szpitalach, ośrodkach, instytucjach, organizacjach: w firmach doradczo-konsultingowych i trenerskich, w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, domach dziecka, w ośrodkach szkolno-wychowawczych, w świetlicach, bursach, w szkołach, w przedszkolach, w gabinetach psychologicznych i poradniach psychologicznych specjalizujących się w pracy z dziećmi i młodzieżą, opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów, oddziałach szpitalnych psychiatrycznych, w poradni zdrowia psychicznego, w ośrodkach terapii uzależnień, oddziałach szpitalnych somatycznych, zatrudniających psychologów (np. neurologiczne, kardiologiczne itp.), w gabinetach psychologicznych i poradniach psychologicznych specjalizujących się w diagnostyce klinicznej, w ośrodkach interwencji kryzysowej, instytucjach zajmujących się orzecznictwem psychologicznym, np. do celów rentowych, odszkodowawczych i pomocą psychologiczną”.

3. Opis efektów uczenia się błędnie wskazuje na nabywanie przez absolwentów uprawnień zawodowych. Przykładami tego są efekty PS_UW08_Lic „Potrafi prawidłowo zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny w celu rozwiązania postawionego problemu praktycznego, w tym z zakresu wybranego obszaru psychologii stosowanej (psychologia pracy i organizacji lub edukacyjna i kliniczna diagnostyka psychologiczna); sporządza przy tym prawidłową dokumentację i poprawnie komunikuje wyniki diagnozy; stosuje przy tym zasady etyki zawodowej” oraz PS_WG0_Lic 9 „Zna w stopniu zaawansowanym specyfikę procesu diagnostycznego w psychologii, różne podejścia do diagnozy psychologicznej oraz różne narzędzia wykorzystywane w diagnozie psychologicznej; rozumie zasady ich implementacji do praktyki”. Po ukończeniu wnioskowanego kierunku absolwent nie będzie miał uprawnień ani do przeprowadzenia diagnozy psychologicznej, ani do korzystania ze specjalistycznych testów i narzędzi diagnozy. Znajduje to również potwierdzenie w sylabusach zajęć.
4. Zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661), gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i deklarowanej przez Wnioskodawcę w sylwetce absolwenta. Wnioskodawca do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne włączył wszystkie zajęcia w formie ćwiczeń i warsztatów. Jednak przeważającej większości zajęć, które w zamierzeniu mają te umiejętności kształtować, nie są przypisane specyficzne efekty uczenia się w zakresie umiejętności, nie zostały opisane miejsca, w których umiejętności praktyczne będą ćwiczone pod okiem nauczyciela. Ponadto z analizy sylabusów oraz harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż w ramach zajęć praktycznych student będzie zdobywał umiejętności posługiwania się specjalistycznymi metodami diagnostycznymi (testami psychologicznymi zarezerwowanymi tylko dla magistrów psychologii), co wprowadza kandydatów w błąd, stwarzając przekonanie, że po ukończeniu wnioskowanego kierunku będą mogli w pracy zawodowej prowadzić diagnozę psychologiczną opartą na specjalistycznych testach psychologicznych. Dotyczy to na przykład zajęć *metody diagnozy osobowości* czy *metody diagnozy intelektu*.

5. W ocenie programu studiów w aspekcie możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się zastrzeżenia budzą treści programowe niektórych zajęć, przedstawione w ich sylabusach, w kontekście poprawności, zasadności i zakresu ich doboru, a także ich odpowiedniości do zakładanych dla tych zajęć efektów uczenia się:
 - 1) Zajęcia *edukacyjna i kliniczna diagnostyka psychologiczna* – treści programowe modułu nie zapewniają tak szerokiej wiedzy i umiejętności ani z obszaru psychologii klinicznej, ani z obszaru psychologii edukacji, jak wskazywałaby nazwa modułu. Na przykład w ramach modułu specjalnościowego studenci mają tylko 30 godzin zajęć z psychologii klinicznej. Nie jest to wystarczające do poznania nawet podstaw wiedzy z zakresu specyfiki psychologii klinicznej, a zwłaszcza mechanizmów i uwarunkowań kształtowania się zdrowia i zaburzeń psychicznych na różnych etapach z życia. Podobnie sytuacja wygląda w odniesieniu do psychologii edukacyjnej.
 - 2) Treści programowe niektórych zajęć nie odpowiadają ich nazwie. Dotyczy to na przykład zajęć *trening interpersonalny*. Sylabus zajęć (efekty uczenia się, treści zajęć i literatura) dotyczy treningu komunikacji w organizacji, a nie treningu interpersonalnego.
 - 3) Treści programowe niektórych zajęć, np. *diagnoza intelektu, diagnoza osobowości, wykorzystanie narzędzi technologicznych w praktyce psychologicznej*, błędnie wskazują, że student po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku psychologia będzie miał uprawnienia do prowadzenia specjalistycznej diagnozy i terapii psychologicznej.
 - 4) Treści programowe niektórych zajęć powielają się. Dotyczy to takich zajęć jak: *psychopatologia, psychologia kliniczna i wprowadzenie do psychologii*.
6. Metody kształcenia nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe na kierunku studiów o profilu praktycznym. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominują metody dydaktyczne prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, niemal całkowicie zaś pominięte zostały metody praktyczne, przy których stosowaniu student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych.
7. Wnioskodawca wymienił placówki, w których student może realizować praktyki, jednakże nie jest dookreślone, czy instytucje te zatrudniają psychologów mogących pełnić funkcję opiekuna praktyki z ramienia instytucji. Tym samym nie zostały spełnione warunki, aby student mógł osiągnąć w wybranej placówce efekty uczenia się zakładane dla praktyk.
8. Regulamin praktyk zakłada możliwość zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej lub działalności w kołach naukowych. Zapis ten stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, z których jednoznacznie wynika, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie studiów, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych takich szczególnych przepisów brak.

9. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów są określone w sposób bardzo ogólny i nieodróżniane. We wszystkich sylabusach występują te same określenia metod, np. wypowiedzi ustne i pisemne w czasie zajęć, zaliczenie pisemne lub ustne, praca zaliczeniowa lub egzamin, bez ich dookreślenia i uszczegółowienia. Są one nietrafnie dobrane w odniesieniu do efektów uczenia się obejmujących kształtowanie umiejętności praktycznych.
10. Zasady przyjęć na studia nie zapewniają doboru kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. We wniosku nie wskazano kryteriów rekrutacyjnych, poza informacją, że wstęp na studia jest wolny. Nie wskazano przedmiotów, z których wyniki maturalne będą brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym.
11. Wnioskodawca nie przedstawił zasad i procedur dyplomowania specyficznych dla wnioskowanego kierunku.
12. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.), albowiem w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono wiele nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku do uchwały.
13. Wnioskodawca nie wykazał, że zapewnia studentom możliwości korzystania z tradycyjnych zasobów bibliotecznych w Filii w Sochaczewie w sposób gwarantujący prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ponadto Filia w Sochaczewie nie ma na przykład własnej pracowni testów psychologicznych, co uniemożliwia prawidłową realizację zajęć.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
13.07.2022
Stanisław Wrzosek

Uchwała nr 559/2022
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 7 lipca 2022 r.
